

У К Р А І Н А
ЦЕНТРАЛЬНА ВИБОРЧА КОМІСІЯ
СЕКРЕТАРІАТ

01196, м. Київ, пл. Лесі Українки, 1

тел./факс: (+380 44) 286-82-88, www.cvk.gov.ua

23.10.2017 № 21-17-1910

Віталію ТАРАНЕНКУ

на № _____ від _____

foi+request-26742-bc4ddd92@dostup.pravda.com.ua

У зв'язку з надходженням до Центральної виборчої комісії 13 жовтня 2017 року електронною поштою Вашого запиту на інформацію повідомляємо.

1. Питання призначення перших виборів депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів та оголошення виборчого процесу таких виборів урегульовано статтями 14, 15, пунктом 11 статті 24 Закону України "Про місцеві вибори" та статтею 7 Закону України "Про добровільне об'єднання територіальних громад".

Відповідно до вказаних положень Законів перші вибори депутатів сільської, селищної, міської ради об'єднаної територіальної громади та відповідного сільського, селищного, міського голови призначаються Центральною виборчою комісією за зверненням Ради міністрів Автономної Республіки Крим, обласної державної адміністрації.

З метою забезпечення однакового застосування законодавства України про місцеві вибори та належної організації підготовки і проведення перших виборів депутатів сільських, селищних, міських рад об'єднаних територіальних громад та відповідних сільських, селищних, міських голів у частині їх призначення Центральна виборча комісія постановою від 12 лютого 2016 року № 32 (із змінами) затвердила Порядок призначення перших виборів депутатів сільських, селищних, міських рад об'єднаних територіальних громад та відповідних сільських, селищних, міських голів (далі – Порядок) і встановила форму звернення Ради міністрів Автономної Республіки Крим, обласних державних адміністрацій щодо призначення перших виборів депутатів сільських, селищних, міських рад об'єднаних територіальних громад та відповідних сільських, селищних, міських голів.

За змістом пункту 1 Порядку за зверненнями, які відповідають вимогам Конституції України, законів України, Порядку, за наявності на кінець бюджетного року залишку бюджетних асигнувань для організації підготовки та проведення місцевих виборів перші місцеві вибори можуть бути призначені, зокрема, на будь-яку неділю грудня, крім останньої.

Водночас у разі надходження до Центральної виборчої комісії постанови суду першої інстанції в справі щодо оскарження рішення сільської, селищної, міської ради територіальної громади, яка увійшла до складу об'єднаної територіальної громади, про добровільне об'єднання територіальних громад, яка не набрала законної сили, Комісія в установленому порядку розглядає звернення щодо призначення перших місцевих виборів після набрання судовим рішенням у відповідній справі законної сили.

Так, постановами Центральної виборчої комісії від 12 жовтня 2017 року № 214 та від 13 жовтня 2017 року № 222 перші вибори депутатів сільських, селищних, міських рад та відповідних сільських, селищних, міських голів у 51 об'єднаній територіальній громаді призначено на 24 грудня 2017 року та оголошено з 4 листопада 2017 року початок виборчого процесу відповідних виборів.

Разом з тим, у зв'язку з надходженням до Центральної виборчої комісії відповідних рішень суду, що не набрали законної сили, а також вжитими судами в окремих справах заходами забезпечення адміністративних позовів на розгляді в Центральній виборчій комісії перебувають звернення Полтавської обласної державної адміністрації щодо призначення перших місцевих виборів у Терешківській, Степенській сільських об'єднаних територіальних громад, а також звернення Кіровоградської обласної державної адміністрації щодо призначення перших місцевих виборів у Приютівській селищній об'єднаній територіальній громаді.

Згідно з частиною десятою статті 7 Закону України "Про добровільне об'єднання територіальних громад" утворення об'єднаної територіальної громади, до складу якої увійшли територіальна громада міста республіканського Автономної Республіки Крим або обласного значення і територіальна громада (територіальні громади) села, селища, іншого міста суміжного району, зміни меж районів не потребує.

Натомість указаний Закон не містить положень, які встановлюють особливості призначення перших виборів депутатів сільських, селищних, міських рад та відповідних сільських, селищних, міських голів в об'єднаних територіальних громадах, до складу яких увійшли територіальна громада міста (територіальні громади міст) республіканського в Автономній Республіці Крим, обласного значення та територіальна громада села, селища, іншого міста (територіальні громади сіл, селищ, інших міст), розташована на території суміжного району (районів), або територіальна громада іншого суміжного міста (територіальні громади інших суміжних міст) республіканського в Автономній Республіці Крим, обласного значення, а також особливості організації підготовки та проведення інших виборів, зокрема депутатів районних рад, на території вказаних об'єднаних територіальних громад.

Таким чином, залишилося законодавчо неврегульованим питання щодо призначення Комісією перших виборів депутатів сільської, селищної, міської

ради об'єднаної територіальної громади та відповідного сільського, селищного, міського голови в об'єднаній територіальній громаді, до складу якої увійшли територіальна громада міста (територіальні громади міст) республіканського в Автономній Республіці Крим, обласного значення та територіальна громада села, селища, іншого міста (територіальні громади сіл, селищ, інших міст), розташована на території суміжного району (районів), або територіальна громада іншого суміжного міста (територіальні громади інших суміжних міст) республіканського в Автономній Республіці Крим, обласного значення.

Враховуючи викладене, Центральна виборча комісія постановою від 18 серпня 2017 року № 161 звернулася до Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування, Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя щодо підготовки відповідних змін до законодавчих актів.

Таким чином, після законодавчого врегулювання питання призначення та проведення перших місцевих виборів у вказаних випадках Центральною виборчою комісією в установленому законодавством України порядку здійснюватиметься розгляд звернень відповідних обласних державних адміністрацій щодо призначення перших місцевих виборів у 9 об'єднаних територіальних громадах, до складу яких увійшли територіальна громада міста (територіальні громади міст) обласного значення та територіальна громада села, селища, іншого міста (територіальні громади сіл, селищ, інших міст), розташована на території суміжного району (районів), а саме:

– Новодонецькій селищній та Білозерській міській об'єднаних територіальних громадах (Донецька область);

– Березанській, Ржищівській міських та Гостомельській селищній об'єднаних територіальних громадах (Київська область);

– Вознесенській міській об'єднаній територіальній громаді (Миколаївська область);

– Дмитрівській сільській об'єднаній територіальній громаді (Полтавська область);

– Таврійській міській об'єднаній територіальній громаді (Херсонська область);

– Новодністровській міській об'єднаній територіальній громаді (Чернівецька область).

Крім того, до Комісії надходили звернення обласних державних адміністрацій щодо призначення перших виборів в об'єднаних територіальних громадах, розташованих на окремих територіях Донецької та Луганської областей, де 25 жовтня 2015 року чергові місцеві вибори не призначалися та/або не проводилися.

Центральна виборча комісія постановами від 19 квітня 2017 року № 84 та від 18 серпня 2017 року № 161 звернулася до Комітету Верховної Ради

України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування, Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя щодо надання ними роз'яснень положень Закону України "Про місцеві вибори" з урахуванням пункту 5 Постанови Верховної Ради України від 17 липня 2015 року № 645-VIII "Про призначення чергових виборів депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів у 2015 році", зокрема, стосовно можливості призначення Центральною виборчою комісією в межах своїх повноважень місцевих виборів на окремих територіях Донецької та Луганської областей до призначення Верховною Радою України та проведення на зазначених територіях відповідних місцевих виборів, а у разі можливості призначення таких виборів – щодо невідкладного законодавчого врегулювання проблемних питань, які можуть виникнути під час організації підготовки та проведення таких місцевих виборів.

Таким чином, до врегулювання порушеного питання на розгляді в Комісії залишаються звернення Донецької та Луганської обласних державних адміністрацій щодо призначення перших місцевих виборів у 6 об'єднаних територіальних громадах: Хлібодарівській сільській, Ольгинській селищній, Волноваській міській об'єднаних територіальних громадах (Донецька область) та Новоайдарській селищній, Щастинській, Гірській міських об'єднаних територіальних громадах (Луганська область).

2. Обставини, за наявності яких Центральна виборча комісія встановлює відсутність правових підстав для призначення перших місцевих виборів та у зв'язку з цим приймає рішення про повернення звернення разом з усіма документами Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласній державній адміністрації, викладено в пункті 7 Порядку.

Так, у 2016 – 2017 роках за результатами розгляду звернень обласних державних адміністрацій щодо призначення перших місцевих виборів у 42 об'єднаних територіальних громадах Центральна виборча комісія встановила відсутність правових підстав для їх призначення і оголошення виборчого процесу таких виборів, у зв'язку з чим прийняла рішення про повернення звернень з доданими до них документами суб'єктам звернення.

Приймаючи вказані рішення стосовно 36 об'єднаних територіальних громад, Центральна виборча комісія виходила з того, що звернення обласних державних адміністрацій щодо призначення перших місцевих виборів у цих громадах не відповідали Конституції України та законам України, оскільки відповідні об'єднані територіальні громади були утворені територіальними громадами, розташованими на території двох суміжних адміністративно-територіальних одиниць (суміжних районів або міста обласного значення та району), що унеможливило без вирішення питання щодо зміни меж відповідних районів (міст) віднесення утвореної об'єднаної територіальної громади та території відповідної місцевої ради, депутати якої обиратимуться на перших місцевих виборах, до території одного з цих районів (міста обласного значення чи району).

Разом з тим, згідно з пунктом 29 частини першої статті 85 Конституції України вирішення питання щодо встановлення і зміни меж районів і міст належить до повноважень Верховної Ради України. Також частиною першою статті 174 Земельного кодексу України визначено, що рішення про встановлення і зміну меж районів і міст приймається Верховною Радою України.

З огляду на це Центральна виборча комісія в своїх рішеннях зазначала, що необхідною передумовою призначення перших виборів депутатів сільських, селищних, міських рад об'єднаних територіальних громад та відповідних сільських, селищних, міських голів і оголошення виборчого процесу таких місцевих виборів у разі входження територіальної громади, розташованої на території суміжного району до складу об'єднаної територіальної громади, адміністративний центр якої розташований у межах іншого району (міста обласного значення), є внесення змін до меж відповідних районів (міста).

Необхідно зазначити, що лише Законом України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо особливостей добровільного об'єднання територіальних громад, розташованих на територіях суміжних районів" від 14 березня 2017 року № 1923-VIII (набрав чинності 16 квітня 2017 року) внесено зміни, зокрема, до частини дев'ятої статті 7 Закону України "Про добровільне об'єднання територіальних громад" та передбачено, що в разі, якщо до складу об'єднаної територіальної громади увійшла територіальна громада (територіальні громади), розташована у суміжному районі, розширенню підлягають межі району, на території якого розташований адміністративний центр утвореної об'єднаної територіальної громади.

При цьому за змістом частини тринадцятої статті 8 Закону України "Про добровільне об'єднання територіальних громад" у разі, якщо до складу об'єднаної територіальної громади увійшли територіальні громади, розташовані в суміжних районах, рішення Центральної виборчої комісії про призначення перших виборів депутатів сільської, селищної, міської ради та сільського, селищного, міського голови об'єднаної територіальної громади приймається до зміни меж відповідних районів.

Зважаючи на викладене, Центральна виборча комісія постановами від 18 серпня 2017 року № 164 та від 12 жовтня 2017 року № 214 призначила перші місцеві вибори, зокрема, відповідно в 29 і 3 об'єднаних територіальних громадах, до складу яких увійшли територіальні громади, розташовані в суміжних районах.

Крім того, вирішуючи питання щодо призначення та оголошення виборчого процесу перших виборів депутатів Очеретинської селищної ради об'єднаної територіальної громади та Очеретинського селищного голови (постанова Комісії від 12 лютого 2016 року № 26), Центральна виборча комісія встановила, що відповідно до звернення Донецької обласної державної адміністрації – обласної військово-цивільної адміністрації до

складу вказаної об'єднаної територіальної громади зі Спартаківської сільської ради включено лише одну територіальну громаду селища Опитне, інші шість територіальних громад відповідної сільської ради, зокрема адміністративний центр – село Спартак, до складу об'єднаної територіальної громади не включено. Також згідно зі зверненням Донецької обласної державної адміністрації – обласної військово-цивільної адміністрації до складу Очеретинської селищної об'єднаної територіальної громади не включено територіальні громади селища Лозове (Пісківська сільська рада) та селища Красний Партизан (Верхньоторецька селищна рада).

Згідно з пунктом 2 частини першої статті 4 Закону України "Про добровільне об'єднання територіальних громад" територія об'єднаної територіальної громади має бути нерозривною, межі об'єднаної територіальної громади визначаються по зовнішніх межах юрисдикції рад територіальних громад, що об'єдналися.

Таким чином, у цій частині звернення Донецької обласної державної адміністрації – обласної військово-цивільної адміністрації про призначення перших виборів депутатів Очеретинської селищної ради об'єднаної територіальної громади та Очеретинського селищного голови з виключенням усупереч рішенням відповідних місцевих рад окремих територіальних громад не відповідає зазначеним положенням вказаного Закону.

Питання законності окремих рішень Центральної виборчої комісії стосовно встановлення відсутності правових підстав для призначення Комісією перших місцевих виборів в об'єднаній територіальній громаді, до складу якої увійшли територіальні громади суміжних адміністративно-територіальних одиниць (суміжних районів або району та міста обласного значення), до прийняття рішення Верховною Радою України про зміну меж районів (району та міста) були предметом судового розгляду.

Так, постановою Київського окружного адміністративного суду від 26 жовтня 2016 року в справі № 810/2831/16 відмовлено в задоволенні адміністративного позову Гостомельської селищної ради Київської області до Центральної виборчої комісії, треті особи – Озерська сільська рада Бородянського району Київської області та Горенська сільська рада Києво-Святошинського району Київської області, про визнання протиправними та скасування постанов Комісії від 26 липня 2016 року № 341 та від 7 жовтня 2016 року № 417 "Про відсутність правових підстав для призначення Центральною виборчою комісією перших виборів депутатів Гостомельської селищної ради об'єднаної територіальної громади та Гостомельського селищного голови (Київська область) і оголошення виборчого процесу відповідних місцевих виборів" та зобов'язання вчинити дії.

Ухвалою Київського апеляційного адміністративного суду від 22 грудня 2016 року в вказаній справі апеляційну скаргу Гостомельської селищної ради Київської області залишено без задоволення, а постанову Київського окружного адміністративного суду від 26 жовтня 2016 року – без змін.

Постановою Окружного адміністративного суду міста Києва від 31 січня 2017 року в справі № 826/15262/16 відмовлено в задоволенні позову Воютицької сільської ради Самбірського району Львівської області до Центральної виборчої комісії, третя особа – Львівська обласна державна адміністрація, про визнання протиправною та скасування постанови Комісії від 14 липня 2016 року № 314 "Про відсутність правових підстав для призначення Центральною виборчою комісією перших виборів депутатів Воютицької сільської ради об'єднаної територіальної громади та Воютицького сільського голови (Львівська область) і оголошення виборчого процесу відповідних місцевих виборів" та зобов'язання вчинити дії.

Дві позовні заяви в адміністративних справах № 826/15264/16 та № 826/19306/16, предметом оскарження в яких були відповідно постанови Центральної виборчої комісії від 27 травня 2016 року № 158 "Про відсутність правових підстав для призначення Центральною виборчою комісією перших виборів депутатів Росошанської сільської ради об'єднаної територіальної громади та Росошанського сільського голови (Вінницька область) і оголошення виборчого процесу відповідних місцевих виборів" та від 7 жовтня 2016 року № 430 "Про відсутність правових підстав для призначення Центральною виборчою комісією перших виборів депутатів Любимівської селищної ради об'єднаної територіальної громади та Любимівського селищного голови (Херсонська область) і оголошення виборчого процесу відповідних місцевих виборів", ухвалами Окружного адміністративного суду міста Києва залишено без розгляду на підставі пункту 4 частини першої статті 155 Кодексу адміністративного судочинства України.

Водночас у провадженні Окружного адміністративного суду міста Києва перебувають адміністративні справи № 826/16772/16 та № 826/19333/16, предметом оскарження в яких є постанови Центральної виборчої комісії відповідно від 7 жовтня 2016 року № 418 "Про відсутність правових підстав для призначення Центральною виборчою комісією перших виборів депутатів Помічнлянської міської ради об'єднаної територіальної громади та Помічнлянського міського голови (Кіровоградська область) і оголошення виборчого процесу відповідних місцевих виборів" та від 7 жовтня 2016 року № 423 "Про відсутність правових підстав для призначення Центральною виборчою комісією перших виборів депутатів Новогалещинської селищної ради об'єднаної територіальної громади та Новогалещинського селищного голови (Полтавська область) і оголошення виборчого процесу відповідних місцевих виборів", а також адміністративні справи № 826/17902/16 та № 826/19244/16, предметом оскарження в яких є постанова Комісії від 7 жовтня 2016 року № 430 "Про відсутність правових підстав для призначення Центральною виборчою комісією перших виборів депутатів Любимівської селищної ради об'єднаної територіальної громади та Любимівського селищного голови (Херсонська область) і оголошення виборчого процесу відповідних місцевих виборів".

Також згідно з пунктом 7 Порядку Комісія встановлює відсутність правових підстав для призначення перших місцевих виборів та у зв'язку з цим приймає рішення про повернення звернення разом з усіма документами Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласній державній адміністрації в разі, зокрема, надходження до Комісії рішення відповідної ради про скасування рішення про добровільне об'єднання в територіальну громаду.

Враховуючи вказане положення, Центральна виборча комісія встановила відсутність правових підстав для призначення перших місцевих виборів у 3 об'єднаних територіальних громадах і оголошення виборчого процесу відповідних виборів такими постановами:

– від 18 серпня 2017 року № 162 та від 12 жовтня 2017 року № 211 "Про відсутність правових підстав для призначення Центральною виборчою комісією перших виборів депутатів Товстенської селищної ради об'єднаної територіальної громади та Товстенського селищного голови (Тернопільська область) і оголошення виборчого процесу відповідних місцевих виборів";

– від 18 серпня 2017 року № 163 "Про відсутність правових підстав для призначення Центральною виборчою комісією перших виборів депутатів Чернелицької селищної ради об'єднаної територіальної громади та Чернелицького селищного голови (Івано-Франківська область) і оголошення виборчого процесу відповідних місцевих виборів";

– від 5 вересня 2017 року № 177 "Про відсутність правових підстав для призначення Центральною виборчою комісією перших виборів депутатів Водянської сільської ради об'єднаної територіальної громади та Водянського сільського голови (Черкаська область) і оголошення виборчого процесу відповідних місцевих виборів".

Інформація щодо оскарження в судовому порядку зазначених рішень у Центральній виборчій комісії відсутня.

Разом з тим, згідно з Порядком Комісія встановлює відсутність правових підстав для призначення перших місцевих виборів та у зв'язку з цим приймає рішення про повернення звернення разом з усіма документами Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласній державній адміністрації також у разі призначення та/або оголошення про початок виборчого процесу чергових, позачергових, повторних чи проміжних виборів депутатів сільської, селищної, міської ради територіальної громади, що увійшла до складу об'єднаної територіальної громади, або чергових, позачергових чи повторних виборів відповідного сільського, селищного, міського голови, або будь-яких місцевих виборів, що організовуються та проводяться хоча б на одній із виборчих діляниць, на якій організовуватимуться та проводитимуться перші місцеві вибори.

Так, Центральна виборча комісія встановила відсутність правових підстав для призначення перших місцевих виборів і оголошення виборчого

процесу таких виборів у 3 об'єднаних територіальних громадах (Олешанська сільська об'єднана територіальна громада (Івано-Франківська область), Бокіймівська сільська об'єднана територіальна громада (Рівненська область), Ротмістрівська сільська об'єднана територіальна громада (Черкаська область) у зв'язку з призначенням Верховною Радою України позачергових виборів сільських, селищних, міських голів на 4 грудня 2016 року (постанови Комісії від 7 жовтня 2016 року № 416 "Про відсутність правових підстав для призначення Центральною виборчою комісією перших виборів депутатів Олешанської сільської ради об'єднаної територіальної громади та Олешанського сільського голови (Івано-Франківська область) і оголошення виборчого процесу відповідних місцевих виборів", від 7 жовтня 2016 року № 425 "Про відсутність правових підстав для призначення Центральною виборчою комісією перших виборів депутатів Бокіймівської сільської ради об'єднаної територіальної громади та Бокіймівського сільського голови (Рівненська область) і оголошення виборчого процесу відповідних місцевих виборів" та № 434 "Про відсутність правових підстав для призначення Центральною виборчою комісією перших виборів депутатів Ротмістрівської сільської ради об'єднаної територіальної громади та Ротмістрівського сільського голови (Черкаська область) і оголошення виборчого процесу відповідних місцевих виборів").

На сьогодні до Центральної виборчої комісії не надходило інформації щодо відкриття судами проваджень за справами, предметом оскарження в яких є вказані рішення Комісії.

Керівник Секретаріату

С. СУЯРКО